

Christus, die blijft dringen om trouw te zijn en die voortstuwst tot daden van geloof.

Het thema van zijn prediking was:

De kerk, die de opdracht van Jezus Christus als haar levensprogramma gaat uitvoeren.

En de verdeeling was:

1. De kerk herkent met profetischen blik haar tegenstanders;

2. Zij houdt vast aan haar programma ondanks de offers, die gebracht moeten worden.

In een concrete prediking heeft de bevestiging dit Godswoord geopend.

De tegenstand is er. Ze wordt grooter naarmate de dag van den antichrist naderbij komt. Maar de opdracht blijft voor Gods dienstknechten om met alle vrijmoedigheid het Woord des Heeren te spreken, ook in de Zending.

Dan leest hij het formulier en is na de betuiging van Ds van Ommen: Ja ik, van ganser harte, de bevestiging een feit.

De gemeente zingt staande: De Heer zal u steeds gade slaan.

In de beide middagdiensten heeft Ds van Ommen zich met een predikatie verbonden aan de gemeente van Zwolle als haar missionair dienaar des Woords.

Evenals des morgens is een groote schare getuige geweest van het gewone en toch zoo heel bijzondere gebeuren in de Plantagekerk.

Met groote aandacht is geluisterd naar de aangrijpende, klare prediking van den nieuwen zendingsdienaar.

Nadat hij het Woord des Heeren gelezen had in Marcus 1:14-20 en in Lucas 4:33-44 las hij als zijn tekst voor zijn intreepreek Lukas 5:4-11, de geschiedenis van Jezus en de wonderbare vischvangst.

Als thema van zijn prediking had hij geformuleerd:

De groote Menschevanger Jezus Christus geeft aan het reeds bestaande discipelschap zijn effectiviteit.

Om vervolgens in een viertal punten te schetsen:

1. de voorbereiding ertoe;
2. het tijdstip ervan;
3. de eenige mogelijkheid, waardoor het kan;
4. het groote doel.

Deze prediking, die het Woord des Heeren recht sneed, wakte de gemeente van Zwolle op zich er van bewust te zijn, dat zij is het zendingscentrum van onze kerken. De levende kerk moet achter het zendingswerk staan en moet voortdurend weer de zendingarbeiders opdragen in het gebed aan den Heer van de vangst.

Het werk lijkt soms hopeloos. Het schijnt dwaasheid te beginnen. Maar we doen het: „op Uw woord“.

Na de beëindiging van deze diensten werden nog enkele toespraken gehouden.

Namens den kerkeraad en namens de kerk van Zwolle werd het woord gevoerd door de beide plaatselijke predikanten, die Ds van Ommen een welkom toeriepen in de kerk van Zwolle, maar er tevens de bede aan verbonden, dat spoedig de gemeente wederom zou kunnen worden bijeengeroepen tot den afscheidsdienst.

Er is reden tot blijdschap: Wij zegenen o Heer Uw goedheid, al den dag! Maar de weg naar Soemba is nog niet geheel open en daarom de bede: Ontferm, ontferm U, Heer, toon ons Uw mededoogen!

Doch het vaste vertrouwen is er, dat alles goed komen zal, want Gods Woord is vast: Zij worden nooit beschaamd, die op Uw goedheid bouwen.

Ds Oosterhoff vertolkte de gevoelens van de classis Zwolle en br C. C. de Vries gaf namens de generale deputaten voor de Zending de beste wenschen mee voor den nieuw bevestigden predikant en voor de anderen, die met hem geroepen zijn tot den dienst op Soemba.

Na het slotwoord van Ds van Ommen werd tenslotte de lof des Heeren gezongen in het:

Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen,
Men loof' Hem vroeg en spa,
De wereld hoor' en volg' mijn zangen
Met Amen! amen! na.

Na afloop van de diensten vereenigden de familie en genoodigden zich in een gezellige reünie ten huize van Ds D. Vreugdenhil.

De diensten werden mee bijgewoond door de nieuw-benoemde zendingarbeiders, die straks met Ds van Ommen mee naar Oost-Soemba hopen te vertrekken, namelijk br en sr G. J. Idema, arts; br en sr I. van Westenbrugge, hoofd van den schooldienst; mej. M. Geusebroek, sociaal werker. Verder waren aanwezig namens de zendingdeputaten, behalve br C. C. de Vries, br G. Veenstra van Meppel en br J. W. Hazelzet van Den Haag, die de verzending van alle goederen naar ons zendingsveld regelt en verzorgt.

Geve de Heere, dat spoedig het afscheid kan plaats vinden van hen, die zich gereed maken naar Soemba te vertrekken en verhoore Hij de gebeden, die daartoe worden opgezonden.

Z. D. V.

GRONINGER Brieven

Amice frater,

Met een kleine verandering wil ik nu de beginregels van „Karel ende Elegast“ gebruiken:

Droefv' historie ende al waer
Maghic u tellen, hoerter naer.

In de studentenvereniging, S.S.R., op den grondslag der drie formulieren van eenigheid en daarbij interkerkelijk, werd, naar het orgaan dier vereniging meldde, een studentkoze opvoering beleefd van het reeds tragi-komisch spel der beruchte Revisie-synode.

Ware het een persiflage geweest, niet bedoeld als ernstig werk, dat heel het verenigingsleven moet beheerschen, ik zou durven zeggen, althans volgens het verhaal dat onze vriend Puchinger, de man van „Pollemios“, er met heel zijn speelsch vernuft daarvan geeft: het was niet onaardig, en in studentenkring geoorloofd.

Maar helaas, het was bloedige ernst.

En de verdediging, die onze jonge, begaafde broeder er van tracht te geven, is zeker oorspronkelijker en kunstzinniger dan het plumpe spel der synode, maar wie moet niet klagen, als de jongen persé willen piepen zooals de ouden valsch zongen?

Dit gebeuren in deze vereniging is onze volle aandacht waard. Niet alleen, omdat vele zonen van vrijgemaakte huize hier nog het onderdak der gezelligheid vinden, maar omdat het ons duidelijk maakt, hoe ver al die vindingen als „onzichtbare“ en „pluriforme“ kerk en „kerk als organisme“, inzonderheid hoe ver de „interkerkelijkheid“ allerwege ons afvoert van de eenvoudige gehoorzaamheid aan den koning der kerk; hoe ver het de kerk achteraf schuift, alzo spelend in de kaart der revolutie.

De eenheid der kerk, die door Christus wordt gewerkt, vervangen wij dan door eenheden, die christenen vormen en onze ieuze is feitelijk niet meer: tegen de revolutie het Evangelie, maar tegen de revolutie onze christelijke organisaties, alle bang voor de kerk van Christus, die zij liefst willen ontzien in zwijgen en in verdeeling van postjes en baantjes.

En waar dit nu henen leidt, zien wij dagelijks voor oogen.

Ik zeg dit niet om iemand iets te verwijten. Ik zelf heb de dingen zoo gezien, en de interkerkelijkheid met haar „drijvend oeverzand“ ten fundament geloofd. Maar — nu mag dat niet meer, want wij zien, nu de Heer der kerk een nieuwe reformatie gaf en ons weer leert lezen de belijdenis der kerk, hoe het gedurig meer afglijden alleen kan worden gekeerd doordat wij allen weer gehoorzaam worden en de redding van het leven allerwege niet van onze actie in verkeerde eenheid maar van de eenvoudige gehoorzaamheid aan Hem verwachten.

Maar toen wij weer leerden verstaan, wat de kerk is, en wat zij voor gansch ons leven behoort te zijn, toen kwam er gevaar voor al onze bouwsels van hout en hooi en stoppelen, die wij zoo mooi vinden, en zoo krachtig. De reformatie moest ernstig worden genomen en toen werden wij voor veel dingen angstig. Moet dan alles kapot? Wij kennen dien uitroep der vrees.

En nu trachten wij ons te redden door te zeggen: zie, de reformatie der kerk is er nu, maar laten wij over den kerkstrijd en zijn ethisch conflict niet spreken; nergens, buiten het kerkelijk terrein. Wij waren maar niet zoo van die „terreinsplitsing“ af. Zwijgen in de kiesvereniging, zwijgen in de vakvereniging, zwijgen overal. Des Zondags zelfs in de kerk, al riep het Woord ook tot spreken.

Voorzichtigheid was hier de moeder aller onwijsheid.

Want wij verbraken immers onze eenheden, onze christelijke organisaties, en waar bleef dan onze kracht tegen de revolutie, het communisme?

Niet gehoorzaamheid die de Heere vraagt, maar eenheid, die wij dan wilden, leidde onze schreden.

En nu moeten wij zeker geduld kennen en de dingen rustig willen zien alleen in het licht, dat de Koning der kerk en der maatschappij en van den staat Zijn kerk schonk: het Woord en de belijdenis. En rustig ook met elkander willen spreken, hoe wij den weg der volle gehoorzaamheid weer vinden en kunnen bewandelen.

Maar wij moeten onzen jongen goeden calvinisten de eer geven, dat zij direct begrepen, wat die gehoorzaamheid eischte. Dit in onze jeugdorganisaties. Terwijl in S.S.R., zoo ver afgelegen van den grondslag, een vurige grondslagdiscussie werd geopend.

Dit vervelde sommigen, anderen hielden vol, tot hun bleek hoe de interkerkelijkheid alle reformatie weerhoudt. Zij, het was een klein getal, keerden tot het begin terug in een nieuwe vereniging en noemden die toen terecht naar Hendrik de Cock.

Zij zagen in, dat wie getrouw kiest het beste en duidelijkste getuigenis geeft. Halfheid baat hier niet.

Dit getal bleef helaas klein. De groote studentenvereniging behield voor velen zoo veel bekoorlijks, dat zij er niet van konden scheiden.

Maar daar waren er onder, die den strijd om den grondslag en zijn werkelijke beleving gingen voortzetten in de interkerkelijkheid; en dit was van te voren reeds te zien als verloren spel. Want wie kan krachtig strijden voor handhaving en beleving van het fundament als hij er zelve niet op bouwt?

En nu moet ik verhalen van datgene, wat in de Utrechtsche afdeeling geschiedde, in een samenkomen ter verzoening, waarin bestuur en oppositie en zelfs hoofdbestuur verenigd waren tot behoud, dit was het practisch doel der interkerkelijkheid.

Daar was een heftige strijd geweest en onze vriend Puchinger had daarin een geducht aandeel gehad. Hij verstaat de kunst van schrijven.

Want wat was er gebeurd? Een reeds in strijd gekozen voorzitter had een verklaring gegeven ter verdediging van wat nu eenmaal onverzoenlijk bleek: interkerkelijk en handhaving der belijdenis.

Het is een verklaring, die onze opmerkzaamheid verdient. Vooral, nadat zij, toen zij gereviseerd was op de manier der Revisie-synode, door vriend Puchinger wordt gekenschetst als een overwinning, voor welke zelfs Voetius en Kuiper tevergeefs stredden.

Wie weet hoe deze overwinning ook elders wordt gevierd. De studenten vermochten zelfs onze handige politici, die geschoold zijn in het vinden van compro-

missen, die later compromitteerend blijken te zijn, ver voorbijstreeven.

De nieuwe voorzitter had gezegd: wat is de basis onzer S.S.R.? Onze drie formulieren. Rijke schat voor ons allen „individueel“, ons hoogste en rijkste bezit. Wij geven dat nooit prijs, natuurlijk niet.

Zulke verklaringen zijn bekend, vooral in de politiek, als men bezig gaat zoo'n rijken schat wel prijs te geven.

Want zie, zei die voorzitter, wij hebben ieder onze eigen kerkelijke opvatting. En hoe moet dat nu? Wel, wij moeten allen de interpretatie, die onze kerk van de belijdenis geeft, vasthouden. Wij zijn verplicht, zelfs anderen van de juistheid daarvan te overtuigen. Want onze opvatting is immers voor ons de juiste? Wij gelooven, dat zij de goddelijke waarheid in het Evangelie het meest „benadert“? Wij zien hoe ver die arme jongen toen reeds het goede spoor bijster was.

Zal nu, dus ging hij voort, onze organisatie recht van bestaan hebben — en dat werd dan de praktische kwestie waar alles om draaide — dan is dit de voorwaarde, dat wij wederzijds het bestaan der verschillende interpretaties erkennen. Dit kon niet alleen betekenen dat zij er zijn, maar dat men de redelijkheid daarvan erkende, het recht van bestaan.

Wij mogen er over debatteren, maar wij erkennen een ieders recht om de belijdenis op te vatten naar zijn zin.

Toen gevoelde de voorzitter even het kwade van zijn zeggen, want hij vroeg aanstonds: is dit nu geen relatief stellen van onze opvatting?

Welneen, zoo vervolgde hij, voor ons persoonlijk blijft immers onze opvatting waar en zeker, zelfs een zekerheid des geloofs.

Maar hoe kan dat dan? Ook die vraag moest worden beantwoord.

Want hoe kunnen wij, als wij aan Christus' kerk getrouw willen blijven, heel ons belijden verleggen naar allerlei persoonlijke opvattingen van de belijdenis? Die alle „erkennen“, ook in ons practische verenigingsleven, in al ons doen en laten?

Wel — en nu kwam het eerste van alles — onze opvatting van het ééne Evangelie is immers een menselijke interpretatie, bekleet met zonde en mag dus nimmer worden geobjectiveerd; d.w.z., zoo concludeer ik, dat niet de geopenbaarde waarheid en de belijdenis der kerk ons regeert, maar wij haar. Men stapte zoo in het barthaansche ketterse schuitje. Een beroep op de zonde wordt zoo het bindmiddel in onze eenheden, die wij ten koste van alles willen handhaven. Wij mogen de belijdenis der kerk niet belijden als een waarheid, die voor allen gelijkelijk geldt. Want zij is onze waarheid, en niet Goddelijke waarheid.

Alles wordt hier relatief gemaakt.

En zoo kan de vereniging „als orgaan“, ruimte laten voor allerlei kerkelijke opvattingen, voor ieders standpunt en zoo blijven wij bij elkander in lieve interkerkelijkheid, en dan noemen wij ons een christelijk gezelschap, staande op den grondslag der drie formulieren van eenigheid.

En zoo, zei de voorzitter, verdwijnen alle misverstanden. Inderdaad, zij versmolten in het ééne groote misverstand, zoo groot, als dit maar eenigszins mogelijk is.

Het is begrijpelijk, dat de vrijgemaakte onder de studenten dit gegoochel niet konden verduwen. Erger ondermijning van het fundament was ook niet denkbaar. Zij doet denken — want deze zelfmisleiding is niet nieuw — aan de dagen van De Cock en Groen in hun strijd tegen de hiërarchie der Ned. Herv. synode die een staatscreatuur was geworden.

Groen vertelt er van in zijn „Maatregelen tegen de Afscheiding“.

Hij zegt daar: men weet nu, dat door een subtiële verandering in het formulier, hetwelk door de leeraars wordt ondertekend — hier doelt hij op het beruchte „quatenus“, voor zoover, dat het „quia“, omdat ging vervangen — door een wel uitgedachte woordschikking, terwijl alles in schijn wordt behouden, alles inderdaad op losse schroeven is gezet. Liever kwalificeer ik deze handelwijze niet. Groen gaat dan voort: „Ook hebben zij, die er voornamelijk de hand in hebben gehad, die moeite aan anderen bespaard, toen zij voor weinige jaren in den kreet van verontwaardiging over de mogelijkheid van zoodanig bedrog hebben gedeeld; toen zij met den hatelijken naam van Jesuitische streken hebben bestempeld, wat zij daarna als een meestertrek van vindingrijk vernuft onder de dierbaarste trofeeën hunner kerkregering hebben gesteld“.

Ik had 't verhaal van wat in Utrecht zich afspeelde nodig om de betekenis te kunnen schetsen van den vrede, die na eenigen strijd werd getekend door bestuur en oppositie, zoodat nu de eenheid in de geschetste interkerkelijkheid is getekend, en onze vriend Puchinger meent in S.S.R. te kunnen blijven, na de ernstigste nederlaag te hebben geleden, die een mensch in zulke omstandigheden kan treffen.

Hij heeft aan den lijve ondervonden, hoe gevaarlijk een mondelinge bespreking is, als niet van te voren de posities over en weer zuiver worden gezien. En zoo ligt hier ook een les voor diegenen in onze kerken, die meenen, dat zulk een overleg ooit ten goede kan werken.

Maar daarover nu in een volgenden brief.

Met hartelijke groeten en heilbiede, uw toegenegen

MARNIX.

In de
de zittin
van aan
men rag
den her
Hoe
Trouw
Dedden
De
van P
saja 46
Bij he
hun sec
door br
in Zeve
praeses
Koningi

Mag
De
Neder
te A
geven
en Ha
Haar
om it
Woord
tot ve
Nam

Vervo
verma
het be
Een w
III dien
wilde d
praealab
suggest
zwicht c
gesloten
Als w
de stena
vert, een
van een
werk, d
richt wo
groote a
houden
de mede
ook wel
den we
een over
ons wel

De Sy
dering.
Bij de
allereers
Dr H. J
ming to
neemt.

De Sy
Br v.
aan de
het rapp
der Gen.
In dit
moetinge
de inrich
De co
aangeno
1. Auz
f 1335.42
dezen vo

2. Der
verzorg
voort te
waarin
3. De
culiere
haar „A
alsnog o
4. De
vullings
ken van
5. Wee
het toez
Van d
diensten,
1946, w
heden.

Hoewa
gezonde
nen adv
urgentie
In dit
bemoei
niet bij
gedaan
der gele
Bemoe
de Depu
Vervol
binnen d
kerken,
uitzend
Naar
Comm. I
1e. De
dank vo
2e. Of
dracht a
3e. De